

Foto: Ryno Quantz

Skolenkäten hösten 2011

På grund av för få svarande finns det inte något enkätresultat för pedagogisk personal i Östra Reals gymnasium 3 i Stockholm *

Antal pedagogisk personal: 15

Antal svarande: 6

Svarsfrekvens: 40%

Skolenkäten hösten 2011

Totalt antal gymnasieskolor: 203

Totalt antal registrerad pedagogisk personal i gymnasieskolan: 5547

Totalt antal svarande pedagogisk personal i gymnasieskolan: 3841

Total svarsfrekvens för pedagogisk personal i gymnasieskolan: 69,2%

* För redovisningsprinciper, se sidan 2

Skolenkäten

Skolinspektionen granskar regelbundet alla skolenheter för att se att de följer de lagar och regler som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö där alla når minst godkänt i alla ämnen. Skolenkäten är ett viktigt underlag i granskningen.

Genom Skolenkäten vill Skolinspektionen:

- Öka delaktigheten från elever, föräldrar och pedagogisk personal i granskningen av skolenheten
- Få underlag för säkrare beslut om vilken typ av tillsyn (bas-, breddad eller fördjupad tillsyn) som myndigheten ska genomföra
- Få in ytterligare information för att kunna fokusera besöket vid skolenheten på rätt områden
- Öka kvalitet och likvärdighet i tillsynsbesluten

Skolenkäten riktar sig till:

- *elever* i årskurs 5, årskurs 9 samt år 3 i gymnasiet
- *föräldrar* till barn i grundskolans årskurs 1-9
- *pedagogisk personal* i grund- och gymnasieskolan

För mer information om Skolinspektionens regelbundna tillsyn, gå in på www.skolinspektionen.se

Skolenkätens roll i den regelbundna tillsynen

Skolenkäten utgör tillsammans med dokument och annan information om skolenheterna ett underlag i förberedelsefasen då inspektörerna inför besöket gör en planering av besöket och en första bedömning av skolenheten. Syftet med Skolenkäten är att resultatet ska ge en indikation på såväl brist- som välfungerande områden på skolenheten. Vid intervjuer under besöket används enkätresultatet som diskussionsunderlag. Enkätresultatet utgör, tillsammans med annan information som samlas in före och under besöket, underlag för att bedöma i vilken mån skolenheterna lever upp till författningarnas krav. Resultatet kan också med fördel användas för att tydligt och trovärdigt belysa ett förhållande på en skolenhet i beslutet och/eller i pressmeddelandet. Likaså vid återföringen till kommunen.

Resultatredovisningen är utformad efter tillsynsprocessens olika delar. Under resursplaneringen och förberedelsefasen ska enkätresultaten ge en översiktlig generell bild av skolenheten, medan enkätresultaten vid bedömningen och i beslutet ska ge en mer detaljerad bild av skolenheten med specifik information. Därför är Skolenkätens resultatredovisning utformad så att den både ger möjlighet till en snabb överblick och till en mer detaljerad kunskap om skolenheterna. Resultaten från Skolenkäten ska tillsammans med de andra källorna för information skapa en samlad bild av skolenheten.

Information om resultatredovisningen

Följande typer av resultatredovisningar finns:

- *Skolenkäten till elever*
 - åk 5 per skolenhet
 - åk 9 per skolenhet
 - gymnasiets år 3 per skolenhet
 - samtliga skolenheter tillsammans i enkätomgången redovisat separat för årskurs 5, årskurs 9 och gymnasiets år 3
- *Skolenkäten till föräldrar*
 - per skolenhet
 - samtliga skolenheter tillsammans i enkätomgången
- *Skolenkäten till pedagogisk personal*
 - per skolenhet
 - samtliga skolenheter tillsammans i enkätomgången redovisat separat för grundskolor och gymnasieskolor

Redovisningsprinciper

Resultatredovisningen för enskilda skolenheter har begränsats enligt nedanstående principer för att säkerställa undersökningens representativitet och för att det inte ska vara möjligt att urskilja hur enskilda individer har svarat.

- *Svarsfrekvens*
 - Svarsfrekvensen ska vara minst 65 procent för att enkätresultatet ska redovisas.
- *Redovisning av indexvärden*
 - Det krävs att resultaten baseras på minst fem svarande för att indexvärden ska redovisas på skolenhetsnivå.
 - Om det är färre än fem svarande på en skolenhet, som har både årskurs 5 och 9, redovisas indexvärdena för de båda årskurserna tillsammans.
- *Redovisning av enskilda påståenden*
 - Det krävs att resultaten baseras på minst 20 svarande för att resultaten för enskilda påståenden uppdelat på respektive svarsalternativ ska redovisas på skolenhetsnivå.
 - Om det är 10-19 svarande på en skolenhet redovisas istället enbart indexvärde per påstående och inte den procentuella fördelningen för respektive svarsalternativ.
- *Redovisning av enskilda svarsalternativ*
 - Det krävs att resultaten baseras på minst fem svarande för att antal och andel svarande ska redovisas för ett enskilt svarsalternativ.
 - Om endast ett svarsalternativ har färre än fem svarande maskeras även det svarsalternativet med näst lägst antal svarande.
 - Om det är färre än fem svarande som angett ett visst svarsalternativ redovisas detta istället på följande sätt: *= 1-9 svarande, ** = 10-19 svarande, *** = 20 svarande eller fler.
 - Om 0 svarande har angett ett visst svarsalternativ redovisas alltid detta.

Att tolka resultaten

Skolenkäten är ett viktigt underlag i den regelbundna tillsynen. Skolenkäten är uppbyggd kring ett antal frågeområden som har skapats utifrån de bedömningspunkter som ligger till grund för den regelbundna tillsynen. Enkäten fokuserar på de bedömningspunkter som det kan vara svårt att samla in information om via exempelvis dokumentstudier eller intervju med rektor.

För att ge en så bra bild som möjligt av varje frågeområde finns tre påståenden per område. Dessa tre påståenden utgör tillsammans ett gemensamt mått för frågeområdet, ett så kallat index. Beräkningen av ett index går till så att de olika svarsalternativen på de olika frågorna ges ett värde som sedan summeras och delas på antalet svar. I Skolenkäten sker denna beräkning på följande sätt:

Svarsalternativ	Värde
Stämmer helt och hållet	10
Stämmer ganska bra	6,67
Stämmer ganska dåligt	3,33
Stämmer inte alls	0
Vet ej	Exkluderas från beräkningarna

Har man till exempel svarat stämmer helt och hållet på den första frågan, stämmer ganska dåligt på den andra frågan och stämmer ganska bra på den tredje frågan i ett index får man följande värde: $10+3,33+6,67=20$. Detta värde delas sedan på antalet svar, vilket här ger ett indexvärde på $20/3=6,67$.

För att kunna ge en så god bild som möjligt av frågeområdet man vill mäta är det bra att ha frågor som är både positivt och negativt formulerade. Fördelar med detta är att man kan belysa det man vill mäta ur flera olika vinklar samtidigt som respondenten måste reflektera över varje påstående. I beräkningen av indexvärdet ges svarsalternativen för negativa påståenden omvänt värde för att på så sätt gå i linje med de övriga påståendena.

De olika indexen mäter skilda fenomen. Det är därför inte möjligt att jämföra de olika indexen med varandra eftersom de inte mäter samma saker. De olika indexen mäter även fenomen som inte är lika vanligt förekommande och som baseras på påståenden som är mer eller mindre lätta för de svarande att instämma i. På grund av detta är det inte heller möjligt att jämföra indexvärden för olika index med varandra. För att få kunskap om vad skolenhetens indexvärden säger om skolenheten jämför man istället med det genomsnittliga indexvärdet för samtliga skolenheter i enkätomgången. På så sätt kan man se om skolenhetens resultat avviker från genomsnittet.

Att tänka på vid tolkningen av resultatet

När man ska tolka resultaten är det viktigt att tänka på följande:

- De frågeområden som mäts i Skolenkäten belyser enbart delar av det som Skolinspektionen granskar i sin tillsyn.
- I inspektionen samlas även annan information in som på andra sätt beskriver verksamheten.
- All information om skolenheten vägs vid tillsynen samman till en helhetsbedömning.
- Enkätresultatet för samtliga skolor anger resultaten för de skolenheter som ingått i den aktuella enkätomgången och speglar inte ett riksgenomsnitt.
- En skolenhets enkätresultat säger enbart något om skolenheten vid det aktuella mättillfället, tillfälliga omständigheter kan ha påverkat resultaten.

Frågeområden i Skolenkäten till pedagogisk personal

Nedan beskrivs de bedömningspunkter för regelbunden tillsyn som ligger till grund för Skolenkätens olika frågeområden. Varje frågeområde belyser hela eller delar av angiven bedömningspunkt. Nedan ges en översiktlig bild av frågeområdena och de bedömningspunkter som de belyser samt tabeller med detaljerad information om bedömningspunkten och de påståenden som ingår i frågeområdet.

	Nr. Frågeområde	Bedömningspunkt
Undervisande och lärande	1 Veta vad som krävs	1.1.1
	2 Lärarsamverkan	1.1.2
	3 Tillit till elevens förmåga	1.1.3
	4 Anpassning efter elevens förmåga	1.1.3
	5 Utmaningar	1.1.3
Grundläggande värden och inflytande	6 Grundläggande värden	1.2.1
	7 Argumentation och kritiskt tänkande	1.2.1
	8 Delaktighet och inflytande	1.2.2
Trygghet och studiero	9 Trygghet	1.3.1
	10 Regler	1.3.1
	11 Studiero	1.3.1
	12 Motverkan av kränkningar	1.3.2
Särskilt stöd	13 Särskilt stöd	1.4.1 och 1.4.2
Bedömning och betygsättning	14 Bedömning	1.5.2
	15 Utvärdering av elevens utveckling	1.5.3, 1.1.2 och 1.1.3
	16 Utvecklingssamtal	1.5.3
Pedagogiskt ledarskap och utveckling av utbildningen	17 Skolans utveckling	2.1.1, 2.1.2 och 2.3.2
	18 Fokus på uppdraget	2.1.1
Erbjudande av utbildning	19 Modersmål och svenska som andraspråk	3.1.1 och 1.4.1
	20 Närvarokontroll	3.1.2
Handläggningsrutiner	21 Om elever far illa	3.3.1
Avgiftsfri skola	22 Avgiftsfri skola (bildar ej index)	3.1.1

Nr	
Frågeområde	1. Veta vad som krävs
Bedömningspunkt	1.1.1 Rektorn och lärarna klargör för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och dess vårdnadshavare har.
Enkätpåstående	1.1 <i>Jag har inga svårigheter med att förklara kursplanernas krav för elever och föräldrar</i> 1.2 <i>Jag ser till att mina elever förstår vad de ska kunna för att nå målen i de ämnen jag undervisar i</i> 1.3 <i>Jag ser till att elevernas föräldrar vet vad som krävs för att nå målen i de ämnen jag undervisar i</i>
Frågeområde	2. Lärarsamverkan
Bedömningspunkt	1.1.2 Utbildningen är systematiskt inriktad på målen i läroplanen och övriga författningsbestämmelser.
Enkätpåstående	2.1 <i>I den här skolan är det vanligt med ämnesöverskridande arbeten (t ex temaarbeten)</i> 2.2 <i>Konferenserna i skolan är väl använd tid och till nytta för undervisningen</i> 2.3 <i>Jag kan få stöd av mina kollegor när jag planerar undervisningen</i>
Frågeområde	3. Tillit till elevens förmåga
Bedömningspunkt	1.1.3 Lärarna ger alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.
Enkätpåstående	3.1 <i>Eleverna som jag undervisar kan nå målen i alla ämnen</i> 3.2 <i>Eleverna i vår skola vill utvecklas och prestera bra i skolan</i> 3.3 <i>Jag nöjer mig inte med att eleverna får godkänt</i>
Frågeområde	4. Anpassning efter elevens förmåga
Bedömningspunkt	1.1.3 Lärarna ger alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.
Enkätpåstående	4.1 <i>Jag har inte möjlighet att hjälpa alla elever som är i behov av det (-)</i> 4.2 <i>Jag har möjlighet att anpassa min undervisning efter elevernas olika förutsättningar</i> 4.3 <i>Jag försöker hitta alternativa sätt för elever som har svårt att nå målen att prestera bättre</i>

Nr	
Frågeområde	5. Utmaningar
Bedömningspunkt	1.1.3 Lärarna ger alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.
Enkätpåstående	5.1 <i>Jag försöker hitta nya utmaningar för mina elever</i> 5.2 <i>Jag har utrymme att ge stimulerande uppgifter till alla elever</i> 5.3 <i>Jag tycker det är viktigt att eleverna väntar in varandra så att vi går vidare tillsammans i kunskapsutvecklingen (-)</i>
Frågeområde	6. Grundläggande värden
Bedömningspunkt	1.2.1 Skolan visar att den arbetar systematiskt med att eleverna ska tillägna sig grundläggande värderingar, attityder och färdigheter som krävs för att kunna vara aktiva i samhällslivet.
Enkätpåstående	6.1 <i>På vår skola arbetar vi aktivt med att förmedla alla människors lika värde</i> 6.2 <i>Det är svårt för elever att vara annorlunda på den här skolan (-)</i> 6.3 <i>Elevers åsikter tas på allvar i den här skolan</i>
Frågeområde	7. Argumentation och kritiskt tänkande
Bedömningspunkt	1.2.1 Skolan visar att den arbetar systematiskt med att eleverna ska tillägna sig grundläggande värderingar, attityder och färdigheter som krävs för att kunna vara aktiva i samhällslivet.
Enkätpåstående	7.1 <i>Det finns inte utrymme under lektionerna för gemensam reflektion och diskussion (-)</i> 7.2 <i>Jag och eleverna har diskussioner och debatter inom ramen för undervisningen</i> 7.3 <i>Jag uppmuntrar kritiskt tänkande på mina lektioner</i>
Frågeområde	8. Delaktighet och inflytande
Bedömningspunkt	1.2.2 Eleverna ges ett aktivt inflytande över utbildningen.
Enkätpåstående	8.1 <i>Elevdemokratien på vår skola fokuserar på praktiska frågor av mindre betydelse (-)</i> 8.2 <i>Jag planerar hur undervisningen ska genomföras tillsammans med mina elever</i> 8.3 <i>Jag låter mina elever påverka arbetssätten i undervisningen</i>
Frågeområde	9. Trygghet
Bedömningspunkt	1.3.1 Skolmiljön vid skolan präglas av trygghet och studiero.
Enkätpåstående	9.1 <i>Jag bemöter varje elev med intresse och respekt</i> 9.2 <i>De sociala relationerna mellan lärare och elever är goda</i> 9.3 <i>Det finns elever som känner sig otrygga i skolan (-)</i>

Nr	
Frågeområde	10. Regler
Bedömningspunkt	1.3.1 Skolmiljön vid skolan präglas av trygghet och studiero.
Enkätpåstående	10.1 <i>Lärarna i skolan uppträder enligt när det gäller skolans ordningsregler</i> 10.2 <i>Jag är förtrogen med de upprättade trivsel- och ordningsreglerna i den här skolan</i> 10.3 <i>Eleverna i vår skola följer inte trivsel- och ordningsreglerna (-)</i>
Frågeområde	11. Studiero
Bedömningspunkt	1.3.1 Skolmiljön vid skolan präglas av trygghet och studiero.
Enkätpåstående	11.1 <i>Jag upplever att den här skolan har en god ordning</i> 11.2 <i>Jag ägnar mer tid åt att upprätthålla ordningen än att undervisa (-)</i> 11.3 <i>På den här skolan har eleverna arbetsro</i>
Frågeområde	12. Motverkan av kränkningar
Bedömningspunkt	1.3.2 Vid skolan bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.
Enkätpåstående	12.1 <i>Jag har inte förutsättningar för att ingripa om elever är elaka mot varandra (-)</i> 12.2 <i>Jag vet vad jag ska göra om jag upptäcker att en elev utsätts för kränkningar</i> 12.3 <i>På skolan bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever</i>
Frågeområde	13. Särskilt stöd
Bedömningspunkt	1.4.1 Särskilt stöd ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till. 1.4.2 Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.
Enkätpåstående	13.1 <i>I den här skolan upprättas åtgärdsprogram för de elever som riskerar att inte nå kunskapsmålen</i> 13.2 <i>Särskilt stöd ges så långt som möjligt inom den elevgrupp eleven normalt sett tillhör</i> 13.3 <i>Om det framkommer att en elev på skolan har behov av särskilt stöd utreds det skyndsamt</i>

Nr	
Frågeområde	14. Bedömning
Bedömningspunkt	1.5.2 Rektorn ser till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.
Enkätpåstående	14.1 <i>I den här skolan är det tydligt hur bedömningen av elevernas kunskaper ska gå till</i> 14.2 <i>Jag får det stöd jag behöver för att göra likvärdiga och rättvisa bedömningar av elevernas kunskapsutveckling</i> 14.3 <i>I den här skolan samarbetar vi lärare kring bedömning av elevernas kunskaper</i>
Frågeområde	15. Utvärdering av elevens utveckling
Bedömningspunkt	1.1.2 Utbildningen är systematiskt inriktad på målen i läroplanen och övriga författningsbestämmelser. 1.1.3 Lärarna ger alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. 1.5.3 Eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.
Enkätpåstående	15.1 <i>Utvärderingen av elevernas resultat ligger till grund för planeringen av undervisningen</i> 15.2 <i>Jag planerar min undervisning utifrån läromedlen (-)</i> 15.3 <i>Jag har möjlighet att ha en överblick över mina elevers kunskapsutveckling</i>
Frågeområde	16. Utvecklingssamtal
Bedömningspunkt	1.5.3 Eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.
Enkätpåstående	16.1 <i>Vid utvecklingssamtalen får elever och föräldrar tydlig information om elevens kunskapsutveckling</i> 16.2 <i>På den här skolan utvärderas elevernas utveckling fortlöpande i relation till kunskapskraven i läroplanen</i> 16.3 <i>Under utvecklingssamtalen på skolan samtalar vi bland annat om elevens sociala utveckling</i>

Nr	
Frågeområde	17. Skolans utveckling
Bedömningspunkt	2.1.1 Rektorn tar sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef och verkar för att utbildningen utvecklas.
	2.1.2 Rektorn ansvarar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.
	2.3.2 Personalen vid skolenheten har utbildning och kompetens för de uppgifter de ska bedriva.
Enkätpåstående	17.1 <i>Kompetensutvecklingen av lärarna sker utifrån det samlade behovet av utveckling på skolan</i>
	17.2 <i>Rektor håller sig väl förtrogen med det dagliga arbetet i skolan</i>
	17.3 <i>Uppföljningen av mitt och mina kollegors arbete leder till förändringar i arbetssätt och/eller metoder</i>
Frågeområde	18. Fokus på uppdraget
Bedömningspunkt	2.1.1 Rektorn tar sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef och verkar för att utbildningen utvecklas.
Enkätpåstående	18.1 <i>Rektor arbetar för att främja elevernas kunskapsutveckling</i>
	18.2 <i>Jag kan lätt beskriva för andra hur jag arbetar utifrån de nationella målen i kursplanen</i>
	18.3 <i>I den här skolan förändrar vi våra arbetssätt om eleverna inte uppnår de nationella målen</i>
Frågeområde	19. Modersmål och svenska som andraspråk
Bedömningspunkt	1.4.1 Särskilt stöd ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.
	3.1.1 Grundskola: Alla elever har lika tillgång till den utbildning som anordnas. Gymnasieskola: Alla elever erbjuds utbildning och resurser i enlighet med författningarna.
Enkätpåstående	19.1 <i>I den här skolan erbjuds elever med annat modersmål än svenska modersmålsundervisning</i>
	19.2 <i>I den här skolan ges studiehundledning på modersmål till de elever som har behov av det</i>
	19.3 <i>I den här skolan erbjuds svenska som andraspråk till de elever som behöver det</i>

Nr	
Frågeområde	20. Närvarokontroll
Bedömningspunkt	3.1.2 Grundskola: Huvudmannen ser till att eleverna fullgör sin skolgång. Gymnasieskola: Skolan har rutiner för att tillse att eleverna deltar i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen.
Enkätpåstående	20.1 <i>I den här skolan finns fungerande rutiner för närvarokontroll</i> 20.2 <i>I den här skolan kontaktas vårdnadshavare till omyndiga elever vid ogiltig frånvaro</i> 20.3 <i>Jag är delaktig i arbetet med att bevaka att eleverna fullföljer sin skolgång</i>
Frågeområde	21. Om elever far illa
Bedömningspunkt	3.3.1 Skolan har fungerande handläggningsrutiner och beslut fattas i enlighet med författningarna.
Enkätpåstående	21.1 <i>Jag vet hur jag ska göra om jag oroar mig för att en elev far illa</i> 21.2 <i>När en elev far illa tycker jag det är svårt att göra bedömningen om socialnämnden ska kontaktas (-)</i> 21.3 <i>Det tar för lång tid innan vi här på skolan anmäler till socialnämnden att vi oroar oss för att ett barn far illa (-)</i>
Frågeområde	22. Avgiftsfri skola (bildar ej index)
Bedömningspunkt	3.1.1 Grundskola: Alla elever har lika tillgång till den utbildning som anordnas. Gymnasieskola: Alla elever erbjuds utbildning och resurser i enlighet med författningarna.
Enkätpåstående	22.1 <i>Eleverna kan delta i undervisningen utan att behöva betala några betydande summor</i> 22.2 <i>Eleverna kan delta i skolaktiviteter utan att behöva betala några obligatoriska avgifter</i>